

การจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ
ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
กรณีศึกษา ต.ดงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์¹

The roadmap to promote agriculture and cooperatives and promote careers
of Mobile Development Unit 16 Affecting Public Participation
Case Study of Dong kui Sub-District, Chon Daen District, Phetchabun Province

นนทนันท์ โสภรมอิน²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ตำบลดงขุย อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ (2) เพื่อศึกษาการจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพที่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ตำบลดงขุย อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสรุปผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชน ตำบลดงขุย อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 380 ราย โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบแบบที และค่าความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีที่พบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ และโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับ ตัวแปรตาม และประเมินผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (1) ด้านปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน สรุปผลได้ว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ยกเว้น ด้านอาชีพ ที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (2) การจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ มีความสัมพันธ์กันปานกลาง กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง การจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ
ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษา ต.ดงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวิปริญญาโท หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตำบลคงขุย อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ สรุปผลได้ว่า การจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ โดยภาพรวมในทุก ๆ ด้าน มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

คำสำคัญ : ปัจจัยส่วนบุคคล, แผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ, การมีส่วนร่วมของประชาชน

ABSTRACT

This research study The objectives were 1) To study the personal factors of people in Dong Kui Sub-district, Chon Daen District, Phetchabun Province on the level of public participation classified by sex, age, educational level, occupation, and income; 2) To study the preparation of promote agriculture and cooperatives and promote careers is relationship to the level of public participation in Dong Kui Subdistrict, Chon Daen District, Phetchabun Province.

In order to use the information obtained from the research summary as information for the organization's development to be more efficient This research study was a survey research using questionnaires as a data collection tool. The sample consisted of 380 people in Dong Kui Sub-district, Chon Daen District, Phetchabun Province, by accidental sampling. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation t-test and one-way variance f-test : One-way ANOVA In the event that statistically significant differences were found, they were compared in pairs by Scheffé's method and by correlation coefficient to test the relationship between independent variables and dependent variables and evaluated computer system. The results of the study found that (1) Personal factors Classified by gender, age, education level, occupation and monthly income. It can be concluded that different personal factors Overall, there was no effect on the level of people's participation, except for the occupation factors, which affected the level of people's participation differently. with statistical significance at 0.05 (2) The roadmap to promote agriculture and cooperatives and promote careers moderate correlation with the level of Public participation in Dong kui Sub-District, Chon Daen District, Phetchabun Province and career promotion Overall, in every aspect, there was a relationship with The level of public participation in Dong Kui Sub-district, Chon Daen District, Phetchabun Province was statistically significant at 0.01

Keywords : Personal factors, Promote agriculture and cooperatives and promote careers, Public participation

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันประเทศไทยใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป็นเป้าหมายพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนี้ ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ โครงสร้างเศรษฐกิจไทยมีความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจและสังคมโลกมากขึ้น จึงทำให้มีความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัยภายนอก ในขณะที่ความสามารถในการแข่งขันปรับตัวช้า เนื่องจากการ ขาดระดับห่วงโซ่มูลค่าการผลิตเกษตร อุตสาหกรรม และบริการสู่การใช้ องค์ความรู้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมยังดำเนินการได้น้อย ทำให้ฐานการผลิตเกษตร อุตสาหกรรม และบริการมีผลิตภาพการผลิตต่ำ ประกอบกับประเทศไทยยังประสบปัญหาคุณภาพในเกือบทุกด้าน ที่สำคัญ ได้แก่ คุณภาพคน คุณภาพการศึกษา คุณภาพบริการสาธารณะและบริการสาธารณสุข สังคมไทยยังมีความเหลื่อมล้ำสูง ก่อให้เกิดความแตกแยก หากแนวโน้มการพัฒนาการเกษตรเป็นไปแบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ และไม่มี การแก้ไขปัญหาคเกษตรกรอย่างจริงจัง เชื่อว่าอีกไม่กี่สิบปี จำนวนเกษตรกรไทยจะเหลือน้อยกว่าร้อยละ 10 เช่นเดียวกับประเทศในยุโรป ญี่ปุ่นและอเมริกา เพราะเกษตรกรอิสระรายเล็กจะค่อยๆ เลิกไปหรือ เปลี่ยนไปเป็นแรงงานรับจ้างในโรงงาน หรือเป็นแรงงานเกษตรรับจ้างในที่ดินที่เคยเป็นของตนเอง ที่ยังเหลืออยู่ บ้างคงเป็นกลุ่มเกษตรกรพันธะสัญญา ปรากฏการณ์ของปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรไทยในปัจจุบันมีหลาย ประการ

1) ปัญหาด้านปัจจัยและฐานทรัพยากรการผลิต ทั้งเรื่องที่ดินทำกิน เกษตรกรจำนวนมากไม่มีที่ดินทำกิน เป็นของตนเอง ต้องเช่าที่ดินทำกิน และเกษตรกรที่ยังมีที่ดินจำนวนมากแต่ละปีต้องสูญเสียที่ดินทำกินให้กับ สถาบันการเงิน ปัญหาการเข้าไม่ถึงทรัพยากรการผลิต โดยเฉพาะน้ำ ทะเล ป่า และทรัพยากรพันธุกรรม

2) ปัญหาต้นทุนการผลิตสูงขึ้น อันเนื่องมาจากปัจจัยการผลิตมีฐานจากการใช้พลังงาน ต้นทุนปุ๋ย ยา แรงงานสูงขึ้น ฐานทรัพยากรอาหารลดลง และแม้ว่าปัจจุบันมีแนวโน้มว่าผลผลิตทางการเกษตรจะมีราคาดี แต่ราคาที่สูงขึ้นเหล่านี้ไม่แน่ว่าจะส่งผลประโยชน์กลับมาที่เกษตรกร

3) ปัญหาเรื่องสุขภาวะ ทุกฤดูการผลิตไม่ว่าจะเป็นข้าว พืชไร่ พืชสวน หากได้ออกไปไร่ในไร่นาก็จะได้ กลิ่นสารเคมีกำจัดหญ้ากำจัดแมลงทั่วทุกหนแห่ง เกิดผลกระทบต่อทั้งเกษตรกรเองและผู้บริโภค เกษตรกรเองหนัก กว่าเพื่อนเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงในฐานะเป็นผู้ใช้จ่ายและเป็นผู้บริโภคผลผลิตด้วย

4) ปัญหาเรื่องตลาด ตลาดเป็นของพ่อค้าแต่การลงทุนและความเสี่ยงเป็นของเกษตรกร เกษตรกรจึงไม่มี ส่วนในการตัดสินใจกำหนดราคาตลาด ราคาผลผลิตการเกษตรจึงไม่เป็นธรรม ไม่แน่นอน ขึ้นๆ ลงๆ ตามอำนาจ ชื่อของพ่อค้าขณะที่ราคาปัจจัยการผลิตเพิ่มสูงขึ้น โดยที่ไม่เคยลดลง

5) ปัญหาที่มาจากนโยบายพลังงาน และปัญหาอันเกิดจากการขาดแคลนน้ำมัน ทำให้เกิดผลกระทบต่อ การผลิตในภาคเกษตรกรรม เนื่องจากการขยายพื้นที่ปลูกพืชน้ำมันทั้งหลาย

จากทั้งหมดที่กล่าวมานั้นทำให้ผู้วิจัยต้องการทราบและต้องการศึกษาทัศนคติของการจัดทำแผนงาน ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชน ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ จะช่วยแก้ปัญหาของเกษตรกรในประเทศไทยได้อย่างไร เนื่องจากสถานการณ์ของโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงหมุนเวียนไปอย่างรวดเร็ว การปรับตัวของประเทศ ไทยช้ากว่าหลายประเทศ อาจจะมาจกสถานการณ์ทางการเมือง ที่ไม่นิ่งภายในประเทศเองหรือบทบาทของ เจ้าหน้าที่รัฐในการให้ความรู้แก่เกษตรกรหรือเกษตรกรที่มีความรู้ไม่เพียงพอ ยังใช้กระบวนการผลิตแบบเดิม ๆ การเข้ามาของเทคโนโลยีที่ทำให้ต้นทุนสูงขึ้น และปัญหาเกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างต่อเนื่อง

คำถามการวิจัย

- 1) ประชาชน ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วม ของประชาชน แตกต่างกัน หรือไม่
- 2) การจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ มีความสัมพันธ์กับระดับ การมีส่วนร่วมของประชาชน ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ ที่มีต่อระดับการมีส่วนร่วม ของประชาชน
- 2) เพื่อศึกษาการจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ ที่มีความสัมพันธ์ กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

U.S. Environmental Protection Agency (2017, อ้างถึงใน คนางค์ คັນธมธูรพจน์ และคณะ, 2561) นิยาม การมีส่วนร่วมของประชาชนว่าเป็นกระบวนการใด ๆ ที่ให้สาธารณชนเข้ามามีส่วนร่วมและนำข้อคิดเห็นจาก สาธารณชนมาพิจารณาอย่างจริงจังในการตัดสินใจ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการ (process) ไม่ใช่เป็นเพียงแค่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งเดียว (single event) กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึง ประกอบด้วยชุดของกิจกรรม (series of activities) ตลอดอายุของการดำเนิน โครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ แจ้งรายละเอียดแก่สาธารณชนและรับเอาความคิดเห็นจากสาธารณชนมาใช้ในกระบวนการตัดสินใจของโครงการ

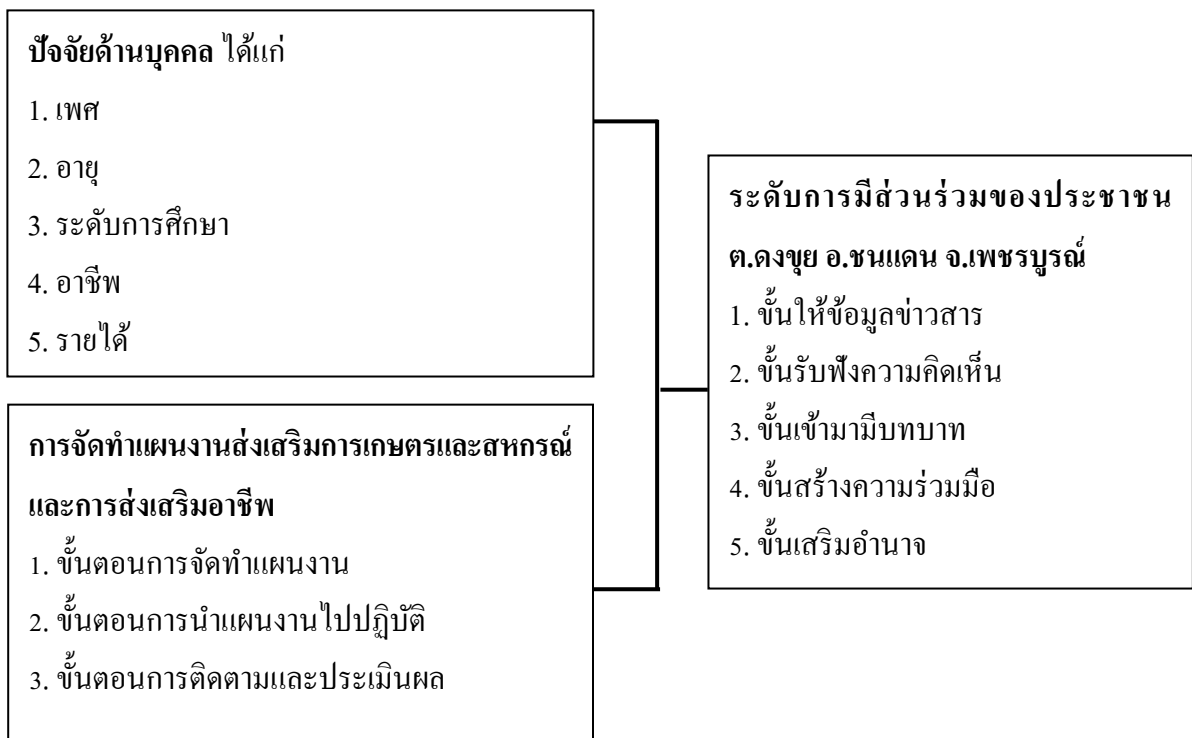
ผศ.ดร. กตัญญู แก้วหานาม และคณะ (2557, หน้า 16) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในปัจจุบัน คือกระบวนการซึ่งประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นเพื่อแสวงหาทางเลือก และการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งถึงการติดตามและประเมินผล

นางพิทยา พานทอง และคณะ (2558, หน้า 38) ให้ความหมายว่า การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิในกระบวนการนโยบายสาธารณะทั้งในด้านการให้และรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ การร่วมตัดสินใจ ทั้งในขั้นตอนการริเริ่มนโยบาย การจัดทำแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

แผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16

การส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ เป็นงานที่สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนได้มีความรู้ในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรอย่างหลากหลาย ทั้งในเรื่องของการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประมง รวมถึงการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรและส่งเสริมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยคำนึงถึงองค์ประกอบปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญ เช่น อาชีพ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษา ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยในประเด็น ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูล เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชาชนที่อาศัยอยู่ใน ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ ประกอบไปด้วย 16 หมู่บ้าน 7,714 คน (ศูนย์บริการข้อมูล ตำบลคงขุย, 2563) ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการแทนค่าในสูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.05 ซึ่งเมื่อแทนค่าในสูตรของ ทาโร ยามานะ แล้ว สัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีค่าเท่ากับ 379.8666 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกจำนวนกลุ่มประชากร เพื่อทำการวิจัยในจำนวน 380 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อนำมาสู่การสร้างกรอบแนวคิด โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ที่เป็นปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close ended Question) ให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว โดยประกอบไปด้วยคำถามจำนวน 5 ข้อ ในเรื่องต่างๆ

ส่วนที่ 2 การจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close ended Question) เกี่ยวกับการเรียนรู้และความเข้าใจการมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนการจัดทำแผนงาน โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน มีข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 12 ข้อ

ส่วนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close ended Question) โดยแบ่งออกเป็น 5 ชั้น มีคำถามทั้งหมด จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended-Question) ที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเช่น ความต้องการเพิ่มเติม หรือข้อเสนอแนะอื่นๆ

โดยในแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ได้ออกแบบสอบถามแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือกตามลำดับความคิดเห็นเลือกได้เพียงคำตอบเดียวคือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และกำหนดระดับมาตราส่วนที่เป็นข้อความให้เป็นค่านำหนักตัวเลขวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1) การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เป็นการอธิบายถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยลักษณะทางประชากร และข้อมูลระดับความสำคัญของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ ในแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16

2) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเป็นการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรที่มีอิทธิพลหรือสามารถพยากรณ์ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ ในแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 โดยการแจกแจงแบบที (T-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variation : Anova) หรือ F-test ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe และโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เพื่อเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

สรุปผลการวิจัย

การจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ภูมิศึกษา ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.68) มีอายุระหว่าง 41 - 60 ปี (ร้อยละ 49.21) ระดับมัธยมศึกษา / ปวช. หรือต่ำกว่า (ร้อยละ 83.95) อาชีพ รับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 41.58) และรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 70.26)

2. ผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตร และสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผนงาน (ร้อยละ 4.02) ขั้นตอนการจัดทำแผนงาน (ร้อยละ 3.97) และขั้นตอนการนำแผนงานไปปฏิบัติ (ร้อยละ 3.87)

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ ในแผนงาน ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านการมีส่วนร่วมในขั้นให้ข้อมูลข่าวสาร (ร้อยละ 4.04) ด้านการมีส่วนร่วมใน ขั้นรับฟังความคิดเห็น (ร้อยละ 3.99) ด้านการมีส่วนร่วมในขั้นเข้ามามีบทบาท (ร้อยละ 3.97) ด้านการมีส่วนร่วมในขั้นเสริมอำนาจ (ร้อยละ 3.93) และด้านการมีส่วนร่วมในขั้นสร้างความร่วมมือ (ร้อยละ 3.92)

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน คำนวณปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ต่อเดือน สรุปผลได้ ว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ยกเว้น ด้านอาชีพ ที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน กระทบการจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริม อาชีพ มีความสัมพันธ์กันปานกลาง กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ สรุปผลได้ว่า กระทบการจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ โดยภาพรวมใน ทุก ๆ ด้านมีความสัมพันธ์กับ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาเรื่อง การจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ ของ หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษา ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ ตามที่กล่าวมาแล้ว ข้างต้นในที่ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) จากผลการวิเคราะห์การจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตร และสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ ของ หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 ขั้นตอนการนำแผนงานไปปฏิบัติ ได้คะแนนน้อยสุด ดังนั้น หน่วยควรมีการ ประกาศใช้แผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ ได้อย่างถูกต้องตามระเบียบ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ให้ประชาชนในพื้นที่ได้ทราบแผนงานการปฏิบัติต่าง ๆ ให้มากกว่านี้ และเร่งทำ ความเข้าใจในการประกาศแผนงาน

2) จากผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต.คงขุย อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์ ในแผนงาน ส่งเสริมการเกษตร และสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 ด้านการมีส่วนร่วมใน ขั้นสร้างความร่วมมือ ได้คะแนนน้อยสุด ดังนั้น หน่วยควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมเป็น คณะกรรมการชุดต่าง ๆ เพื่อพิจารณาโครงการในแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริม อาชีพ เพื่อให้เกิดความเปล่งใสในการปฏิบัติงานในแผนงาน

3) หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 ควรสร้างกลไกหรือช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นในแผนงานให้มากกว่านี้ และร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการจัดทำแผนงานมากกว่าการทำเวทีประชาคมเป็นขั้นตอนหลัก โดยหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 ต้องออกข้อบังคับให้ออกเอกสารรายงานผลการดำเนินการตามแผนงาน 6 เดือน เพื่อให้ประชาชนทราบความก้าวหน้าโดยตลอด และสามารถติดตามการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

4) หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 ควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องเสริมทักษะอาชีพให้แก่ชุมชนเพื่อสร้างแรงจูงใจและความใกล้ชิดแก่ประชาชนในพื้นที่ขึ้น

5) หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 ควรจัดตั้งบอร์ดประชาสัมพันธ์ในแต่ละชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆ รวมถึงการให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นเรื่องแผนงานในพื้นที่ ทั้งเป็นสิ่งที่ประชาชนได้รับประโยชน์และสิ่งที่มีผลกระทบต่อประชาชนในชุมชน

6) โครงการที่เกินขีดความสามารถของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 ในการปฏิบัติงานที่ประชาชนเสนอไปแล้วไม่ได้รับการบรรจุเข้าสู่แผนพัฒนา 3 ปี หรือ 5 ปี ทางหน่วยงานควรออกเอกสารชี้แจง

7) ในการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนหรือส่งผลกระทบต่อการจัดทำแผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 16 โดยการเพิ่มเติมการใช้หลักทางสถิติที่สูงขึ้นสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ

8) ในการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนภายใต้แผนงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และการส่งเสริมอาชีพ ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ อื่นๆ ในประเภทเดียวกัน เพื่อนำมาเปรียบเทียบกันและนำมาประยุกต์ใช้กับบริบททางสังคม ปรับปรุงจุดบกพร่องให้ได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมได้

บรรณานุกรม

กตัญญู แก้วหานาม และคณะ. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา เทศบาลเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. รายงานวิจัย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

จินตวีร์ เกษมสุข. (2556). การใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน. รายงานวิจัย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

นางพิทยา พานทอง และคณะ. (2558). กระบวนการสร้างความเชื่อมั่นและยอมรับของภาคประชาชนต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน. รายงานวิจัย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

นายเฉลิม เกิดโมลี และคณะ. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการบ้านมั่นคง : กรณีศึกษา ชุมชนริมคลองเปรมประชากร เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร. รายงานวิจัย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2564). การบริหารงานภาครัฐแบบมีส่วนร่วม. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.opdc.go.th/content/Mjc4Nw> (วันที่ค้น ข้อมูล : 20 พฤษภาคม 2564).

นายเรืองพันธุ์ ทรัพย์มี และคณะ (2563). โครงการวิจัยสร้างชุดความรู้การบริหารจัดการน้ำและป่าต้นน้ำโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลทุ่งผึ้ง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง. รายงานวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม.

United Nations. (1975). **Popular Participation in Decision Making for Development.** อ้างถึงใน นายเฉลิม เกิดโมลี และคณะ (2563). โครงการ การมีส่วนร่วมของ ประชาชนใน โครงการบ้านมั่นคง : กรณีศึกษา ชุมชนริมคลองเปรมประชากร เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร.

Singhal, A. (2001). **Facilitating Community Participation through Communication.**

อ้างถึงใน ผศ.ดร.จินตวีร์ เกษมสุข (2556). การใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน.

U.S. Environmental Protection Agency (2017). **Public Participation Guide: Introduction to Public Participation.**

Retrieved from <https://www.epa.gov/international-cooperation/public-participation-guide-introduction-public-participation> อ้างถึงใน คณาจ์ กันทรพรุพจน์ และคณะ (2561). โครงการข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง